

11

Gedrag, draagvlak en & welbevinden Corona Gedragsunit

www.rivm.nl/gedragsonderzoek

Korte introductie Corona Gedragsunit overleg Gedragsonderzoek en
vaccinatie 04.12.20

Corona Gedragsunit *(sinds 20 maart 2020)*

Bijdragen aan de effectiviteit van Corona maatregelen, met gedragswetenschappelijke kennis & inzichten

- Vragenlijstonderzoek – Cohort / Trend (dashboard)
- Interviewrondes
- Literatuuronderzoek
- Inspirerende voorbeelden
- Kennisintegratie > themarapportages

Doel: gezonde bevolking – fysiek, sociaal en mentaal

Gedragexpertiseteam RIVM als basis

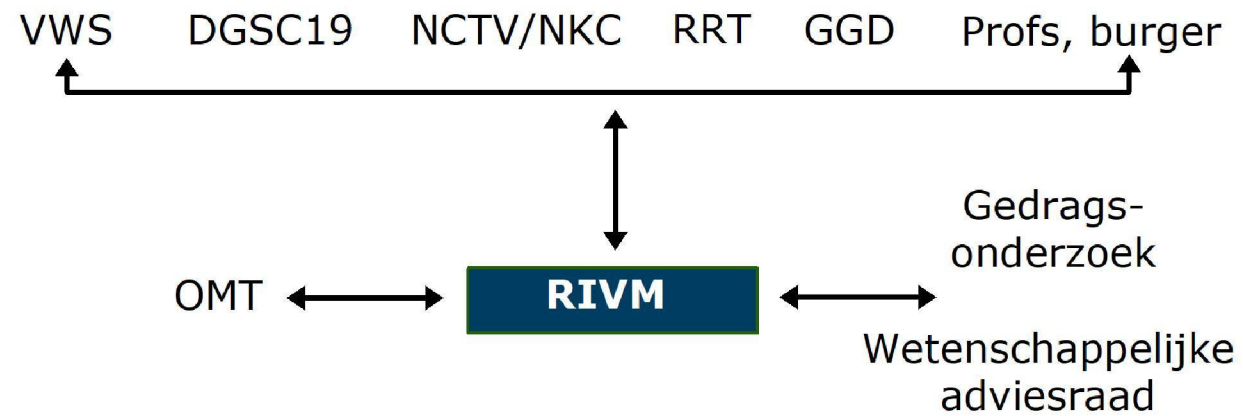
- *Ondergebracht bij Centrum Gezondheid en Maatschappij*
- **Onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad – 15 hoogleraren**
- **Psychometrische taskforce 15 top-statistici**
- **Toetscommissie inspirerende voorbeelden**

www.rivm.nl/gedragsonderzoek

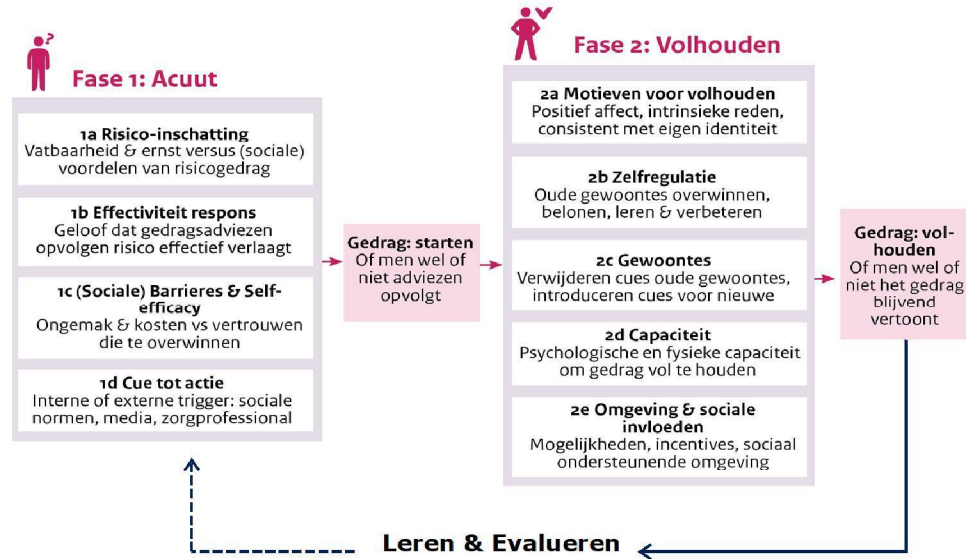

Inbreng gedragsexpertise

Gedrag is meer dan Kennis

Gedrag: 3 groepen

Hygiene

1,5m afstand
afstand houden

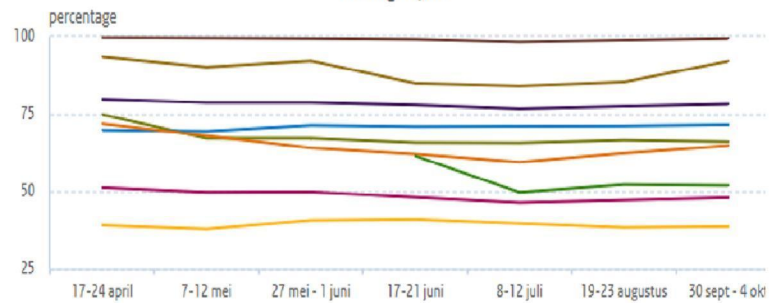
thuis blijven
& testen

Monitoren gedrag en duiden ontwikkelingen

Verandering in het houden aan de gedragsregels

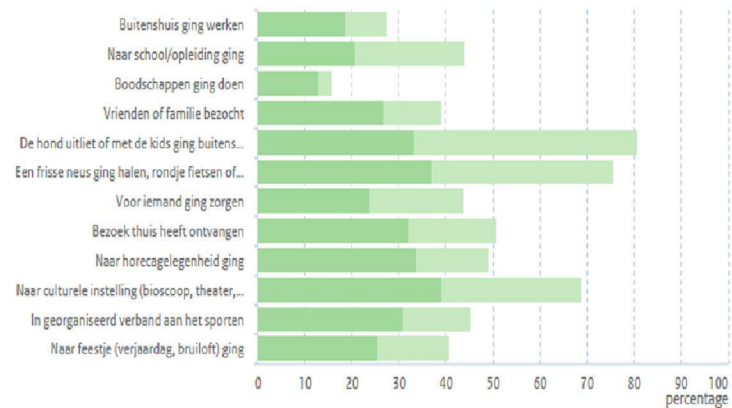
Meting 1 t/m 7

- Handen wassen als het nodig is
- Nauwkeurig handen wassen (minimaal 20 seco...
- Hoesten/niezen in de elleboog
- Voldoende afstand houden van anderen
- Max. aantal mensen op bezoek
- Frequent handen wassen
- Gebruik papieren zakdoekjes
- Geen handen schudden
- Niet op plek geweest waar het te druk is voor 1...

Hoe vaak kwamen mensen te dichtbij?

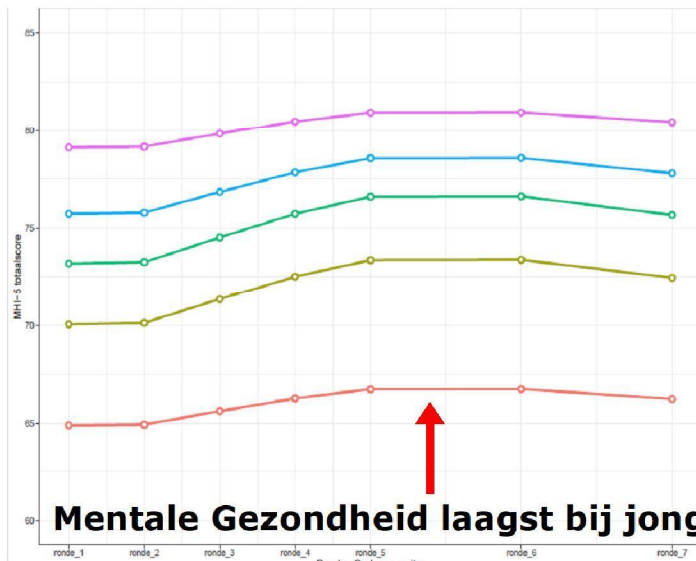
Meting 7, 30 september - 4 oktober

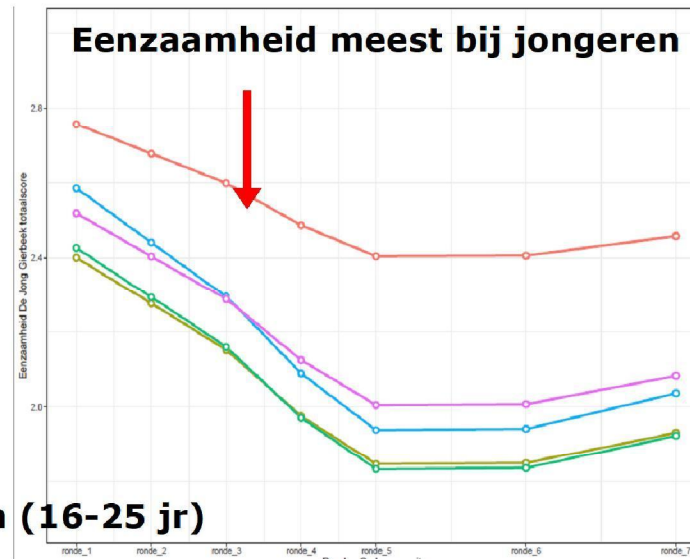
26 November resultaten 8e ronde / items voor ronde 9 – voor 30 nov (uitvraag 30/12-3/1)

Naar voren kijken: doelgroep specifiek

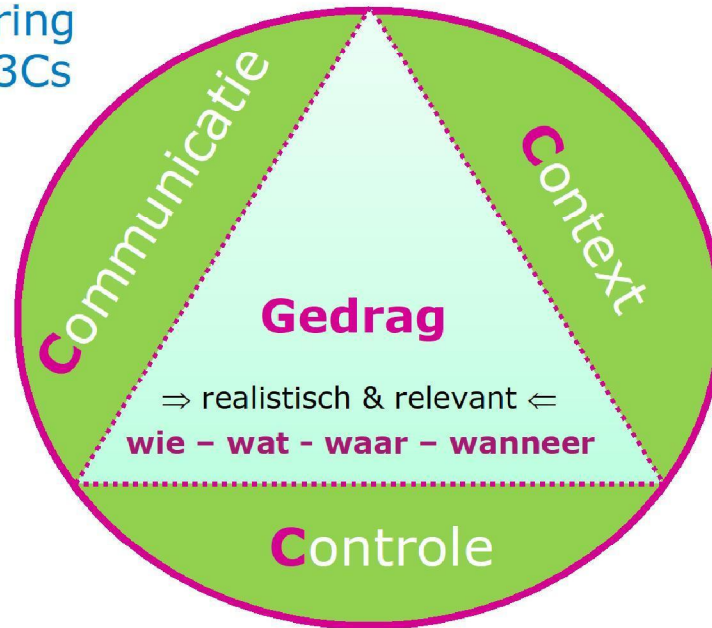
Mentale Gezondheid laagst bij jongeren (16-25 jr)

Gedragsverandering met behulp van 3Cs

agenderen
informereren
motiveren

fysieke omgeving
sociale omgeving
voorzieningen

duidelijke regels
aansporen
dwang

Tot slot:

- 5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl)
- 6 wekelijks resultaten vragenlijst / interviews
- 3 wekelijks nieuwe gedragscijfers op coronadashboard (vanaf december)
- Inspirerende voorbeelden (vanaf december)

Goed inzicht kan helpen effectief gedrag te ondersteunen

- Effectieve en herhaalde communicatie om gedrag te ondersteunen
- Aanpassen sociale en/of fysieke omgeving
- Voorzieningen bieden om makkelijker te maken/vol te houden

En vergeet fysiek, sociaal en mentaal welbevinden niet, belangrijke randvoorwaarde!

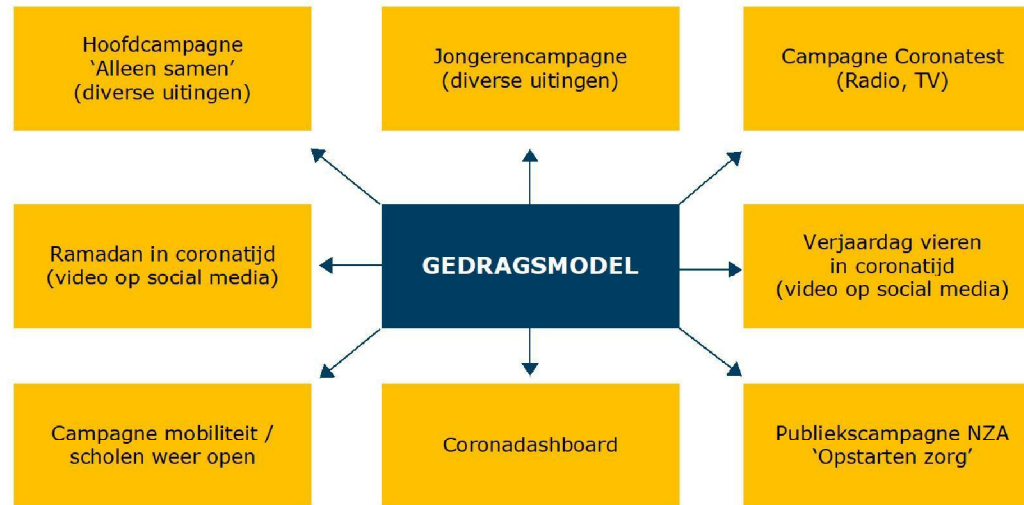

Wetenschappelijke Adviesraad WAR

- [redacted] 5.1.2e (UvA) – Migratie en Gezondheid
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (EUR) – Gezondheidscommunicatie, campagnes, kwetsbare groepen
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (EUR) – Gedragsverandering, jongeren, sociale media
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (UM) – Gedragsverandering en technologie (tevens coronamelder app)
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (EUR) – Gezondheidspsychologie, diversiteit
- [redacted] 5.1.2e (Leiden Un.) – E-health, gezondheidspsychologie, volhouden, stress
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (UM) – Toegepaste psychologie, intervention mapping
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (Radboud / GGD GZ) – Publieke Gezondheid & 1e lijn
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (Radboud / Pharos) – Gezondheidsverschillen, 1e lijn
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (UvA) – Gedragsbeïnvloeding en gezondheidscommunicatie
- [redacted] 5.1.2e (UU) – Sociale en gezondheidspsychologie, zelf-regulatie, nudging
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (VU) – Risico communicatie & risicoperceptie
- [redacted] 5.1.2e (UCMC/UT) – Gezondheidspsychologie
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (UvA) – Ouderen, gezondheids- & persuasieve communicatie
- [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e (UU) – Sociale wetenschappen, gezondheidsbevordering en -psychologie

Voorbeelden van uitingen waaraan is bijgedragen

Ontwikkelen overheidscommunicatie en interventies

Stappenplan
ontwikkelen overheidscommunicatie en interventies
Ter illustratie zijn er drie voorbeelden ingevuld

Afstand houden	Handen wassen	Niet op bezoek
Stap 1a definieer doelgedrag		
Gedrag	Gedrag	Gedrag
1,5 m afstand houden van iedereen, behalve personen (asymptotisch) uit eigen huishouden.	Meerdere keren per dag handen wassen o.a. na het boodschappen doen.	Niet op bezoek gaan bij familie, vrienden en kennissen.
Onderbouwing	Onderbouwing	Onderbouwing
1,5 m afstand houden is belangrijke maatregel infectiepreventie (RIVM), maar gedrag vol blijven houden blijkt uitdaging.	Regelmatig handen wassen is een belangrijke maatregel om besmetting te voorkomen (RIVM).	Hoe minder sociaal verkeer, hoe minder kans op besmetting (RIVM).
Stap 1b definieer doelgroep		
Doelgroep	Doelgroep	Doelgroep
Nederlandse bevolking in het algemeen.	Nederlandse bevolking in het algemeen.	Jongeren tussen de 16 en 23 jaar.
Onderbouwing	Onderbouwing	Onderbouwing
Signalen van gezagsdragers geven aan dat mensen zich minder goed aan de 1,5 m afstand houden.	De gedragsmaatregelen zijn voor iedereen van groot belang om besmetting te voorkomen.	Signalen van gezagsdragers en jongerenwerkers geven aan dat jongeren in deze leeftijdsgroep

- Vanuit de gedragsunit is een praktisch stappenplan ontwikkeld
 - Biedt handvatten voor ontwikkelen overheidscommunicatie en interventies

- In 6 stappen:
 1. Definieer doelgedrag
 2. Definieer doelgroep
 3. Bepaal determinanten (zie *gedragsmodel*)
 4. Bepaal methoden voor gedragsverandering
 5. Bepaal wie boodschap verspreidt
 6. Evalueer

- Download de PDF op [RIVM.nl](https://www.rivm.nl)